Subject :- Sindhi (Std. III)

اسٽيٽ ڪائونسل آف ايجوڪيشنل ريسرچ اينڊ ٽريننگ، مهاراشٽر، پوني،

NIPUN BHARAT : تحت- بنيادي ٻولي خواندگي امتحان 2022-2023

وشيه : ٻولي (سنڌي) درجو : ٽيون

علمي حاصلات نمبر - ١ : نثر، نظم يا گفتگوءَ جي آڌار تي گهٽنائن ۽ ڪردارن جي باري ۾ ٻڌائڻ.

اَڌياپڪن لاءِ سوچنا:

- اَڌياپڪ ٻارن لاءِ بيت سُر ۽ لئه ۾ پڙهي ڏيکاريندو.
- بيت پڙهڻ کان اڳ ٻارن کي سوچنا ڏني وڃي ته بيت ڌيان سان ٻڌو ۽ اُن تي توهان کان سوال پُڇيا ويندا.
- هرهڪ ٻار کي بيت چڱيءَ طرح ٻڌايو وڃي ۽ پوءِ هُن کان سوال پڇيا وڃن.
- هرهڪ سوال جو جواب ڏيڻ لاءِ ٻار کي ڏهه ١٠ سيڪنڊ ڏنا وڃن. جيڪڏهن کو ٻار ١٠ سيڪنڊن ۾ جواب نٿو ڏي ته هُن کان ٻيو سوال پڇيو وڃي.

هيٺ ڏنل چاڻ ڌيان سان پڙهو.

اَچو ته ٻارو ريل ٺاهيون،
جَلدُ سپن کي ماڳه پُڄايون.
اَرجن ٺجي رانجڻ اِيندو،
گاڏو گاگن گيدَنُ ٽيندو،
ٽوپَڻ ايندو ٺَجي ٽي. ٽي،
سينل هٽندو زورُ سان سيٽي.

سوال	جواب
١. اَرجَنُ ڇا ٺجي ايندو؟	اِنجڻ
٢. ٽي. ٽي ڪير ٺجي ايندو؟	ٽوپَڻ
٣. هم آوازي لفظ جو جوڙو؟	ايندو- ٽيندو
٤. گ سان شروع ٿيندڙ هڪ نالو	گاگَنُ
٥. سيٽي ڪير وڄائيندو؟	سِيتُل

اَڀياس چارٽ

نيڪال	مارڪون
ٻيت ٻُڌڻ کان پوءِ ۴ يا ۵ سوالن جو صحيح جواب ڏيندو- ڏيندي	٣
ٻيت ٻڌڻ کان پوءِ ٢ يا ٣ سوالن جو صحيح جواب ڏيڻ تي	٢
ٻيت ٻڌڻ کان پوءِ فقط هڪ سوال جو صحيح جواب ڏيڻ تي	١
ٻيت ٻُڌڻ کان پوءِ جواب ڏيڻ ۾ هچڪ ڪيڻ ۽ ڪو ٻه جواب صحيح نه ڏيڻ تي	٠

علمي حاصلات - نمبر ٢ : پنهنجي ٻوليءَ ۾ پنهنجن لفظن ۾ آکاڻي، سبق سمجهائڻ، ٻڌائڻ يا ٻيت سُر، لئه تال ۾ پڙهڻ

اَڏياپڪن لاءِ سوچنا

- اُستادن کي گهرجي ته ٻارن کي اُهي لفظ- آکاڻي ياد ڪرڻ ۾ مدد ڪن جيڪي اُنهن پڙهيا يا ٻُڌا آهن.
- آکاڻي - لفظ ياد ڪرڻ لاءِ ٢٠ سيڪنڊ ڏيڻ - - انوسار ڪهاڻي ۾ آيل نالا مُدا ٻاڌائي، ياد ڪرائڻ ۾ مدد ڪرڻ.
- هاڻي ٻارن کي آکاڻي ٻُڌائڻ لاءِ چوڻ پڙهيل يا ڳڌيل ڪاٻه هڪ آکاڻي - قصو ٻُڌائڻ لاءِ چوڻ. قصو - گهٽنا - آکاڻي ٻڌائڻ لاءِ ٻه منٽ ڏيڻ.

اَڀياس چارٽ

نيڪال	مارڪون
ٻُڌايل مُدن انوسار شروعات، وچ ۽ آخر صحيح سلسلي ۾ ١٠ کان ١٢ سٽن ۾ ٻڌايل هجي	٣
ٻُڌايل وشيه انوسار شروعات، وچ ۽ آخر سلسلي ۾ ٻڌايل آهي ٦ کان ٩ سٽن ۾ ته	٢
ٻڌايل وشيه ۴ کان ۴ سٽن ۾ ٻُڌائيندو. ١	
هڪ سٽ يا ڪجهه ٻه نه ٻُڌائڻ تي	٠

علمي حاصلات ٣ : چاڙايل اَڻچاڙيل تڪر کي پڙهڻ ۽ اُن ٻابت ٻڌائڻ. مثال:-
تڪر (مطابق) جي آڌار تي تصويرن ۽ آوازن جي چارٽ وٺي ٿو.
چارٽ رڪنڊڙ چارٽ انوسار يا حقيقتن جي ٻنياد تي تڪر کي سمجهڻ جي ڪوشش ڪري ٿو.

اُستادن لاءِ هدايتون

- اَڏياپڪ ٻارن کي ٽڪر جي آڌار تي لکيل ڪارڊ شيٽ پڙهڻ لاءِ ڏيندا.
- ٻارن کي ٽڪر ڏيان سان پڙهڻ لاءِ چوندا ۽ ٽڪر جي آڌار تي ٻارن کان سوال پڇيا ويندا. اِها چاڻ ڏيندا.
- ڪنهن هڪ شاگرد جيڪڏهن هڪ لفظ کي پڙهڻ ۾ ۵ سيڪنڊن کان وڌيڪ وقت ٿو لڳائي تہ هن کي اڳيان پڙهڻ جي هدايت ڏيندا.

نشان جي لاءِ نشاني

١) چاڻ: ڪنهن بہ غلط اُچار يا اڻ پڙهيل لفظ کي سليش (/) سان نشان لڳايو.

٢) صحيح طور پڙهيل لفظ کي ⦰ سان نشان لڳايو.

هيٺ ڏنل چاڻ ڏيان سان پڙهو ۽ سمجهايو:

سيني کي نوان ڪپڙا پاتل هئا. ٻارن رانديون ڪيون گيت ڳايا. سيني پريا لاءِ هڪ ٻئي ''برٿ ڊي'' گيت ڳايو. پريا جي ماءُ پيءُ ٻارن لاءِ ڪيڪ، چاڪليٽ آئيسڪريمُ جو پڻ بندوبست ڪيو هو. پريا چَگيوُن سوکڙيوُن مليون. پِريا سيني ساهيڙيُن جي شُڪرُ گذاري مُڃي.

اَڀياس چاڻ

نيڪال	مارڪون
ڏنل وقت ۾ صحيح اُچار، صحيح رفتار ۽ هڪ جي صحيح نشانين مؤجوب، لهہ ۽ چڙهہ پڙهي ٿو.	٣
ڏنل وقت ۾ صحيح اُچار، صحيح رفتار ۽ پاڻ ۾ ڏنل چُڪن کي سڌاريندي اکرن کيسڌاريندي اکرن کي جوڙي رهي ٿو.	٢
ڏنل وقت کان وڌيڪ وقت لڳائي صحي لفظ يان اَکر ٿوري ڪري اُچاري ٿو ۽ ٽڪي ٿو.	١
هڪ بہ اَکر نٿو پڙهي ۽ ڪجهہ بہ نٿو ڳالهائي.	٠

اُستادن - ماسترن - اڏياپڪن لاءِ سوچنا.

- جنهن وقت ٻار آڪاڻي ٻڌائڻ بند ٿو ڪري يا بيهي ٿو تہ اُن جي سامهون آڪاڻي- ٽڪر نہ ڪوليو - نہ ٻڌايو.
- جيڪا آڪاڻي - ٽڪر ٻار پڙهي آهي اُن جي آڌار تي هڪ هڪ سوال پڇڻ.

- پڇيل سوالن جو جواب جيڪڏهن ٻار ۱۵ سيڪنڊن ۾ جواب ڏيڻ جي قابل ڪونهي ته اُن سوال لاءِ اڻ جواب ڏنل نشان لڳايو ۽ اڳتي وڃو.
- سوال ٻن دفعن کان وڌيڪ نه ڊُهرايو. جيڪڏهن ٻار چوي ته مون کي خبر ناهي، ته ممڪن غلط جواب جو نشان ڏيو.

سوال	جواب
۱. ڪنهن جو جنم ڏينهن هو؟	پريا جو
۲. سيني ڪهڙا ڪپڙا پاتا هئا؟	نوان ڪپڙا
۳. پريا جي ماءُ پيءُ پريا لاءِ ڪهڙو بندوبست ڪيو هو؟	ڪيڪ، چاڪليٽ ۽ آئيسڪريم جو
۴. پريا کي ڇڳيون ڇا مليوُن ؟	سوکڙيون
۵. پريا سيني ساهيڙن جي ڇا مڃي؟	شُڪرُگُذاري

شاگردن دوارن ڏنل صحيح جوابن جا نمبر -۵

اڀياس چاڻ

نيڪال	مارڪون
ٽڪر پڙهڻ کان پوءِ ۴ کان ۵ سوالن جا صحيح جواب ڏنا.	۳
ٽڪر پڙهڻ کان پوءِ ۲ کان ۳ سوالن جا صحيح جواب ڏنا.	۲
ٽڪر پڙهڻ کان پوءِ فقط هڪ صحيح جواب ڏنا.	۱
ٽڪر پڙهڻ کان پوءِ ڪوبه صحيح جواب نه ڏنو.	۰

عالمي حاصلات -۴

سڃاڻل چاٽايل بيت ۽ گيت جي آڌار تي هم آوازي ۽ ساڳئي سُر وارن اکرن جو اُچار ٻڌائي ٿو ۽ لکي ٿو.

اَڌياپڪن جي لاءِ سوچنا:

- مَاستر اڳتي - ٻيا آيل اکر ڪارڊ شيٽ مان ٻارن کي پڙهڻ لاءِ ڏيندا.
- ٽڪر مان پڙهيل اکرن کان پوءِ ٻارن کان هم آوازي لفظ - اَکر ۾ ساڳئي آواز وارا لفظ ٻارن کي لکڻ لاءِ ڏيندا.
- هرهڪ ڏنل اکر جا ٻه هم آوازي لفظ ٻارن کي لکڻ لاءِ ڏيڻ.

سوال-۱ : هيٺ ڏنل اکرن جا هم آوازي لفظ لکو.

مثال: پاڻي -واڻي

۱. ايندو-

۲. هار -

۳. ٻڌايون -

۴. آس -

۵. ياد -

اَڀياس چاڻ

مارڪون	نيڪال
۳	۴ کان ۵ صحيح هم آوازي لفظ لکندو.
۲	۲ کان ۳ صحيح هم آوازي لفظ لکندو - لکندي
۱	فقط هڪ ئي صحيح اکر لکندو - لکندي
۰	ڪوبہ صحيح جواب نہ لکندو - لکندي

عالمي حاصلات نمبر ۵ صحيح لفظ - لسٽن جو اِستعمال ڪري لکڻ جي ڪوشش ڪندو.
(قاعدي، ساهتيڪ ليکہ ۽ الڳہ الڳہ پرڪارن جا پاو)

اَڌياپڪ لاءِ سوچنا

- اَڌياپڪ ٻارن کي چتر نڪتل ڪارڊ شيٽ اُنهن جي هٿ ۾ ڏيندو ۽ ڏيان سان ڏسڻ لاءِ چوندا.
- ٻارن کي چتر ڏسڻ لاءِ، اُن مطابق سٽون ٻڌائڻ لاءِ وڌ ۾ وڌ هڪ منٽ جو وقت ڏيندا.
- ڏيان سان ڏسڻ کان پوءِ چار کان پنج جملا لکڻ لاءِ چوڻ.۵. ڇهہ

اَپياس چاڪ

نيڪال	مارڪون
١. چتر ڏسڻ ڪان پوءِ ۴ ڪان ۵ صحيح --- ٻيهڪ جي نشانيءَ جو استعمال لکي ٿو.	٣
٢. چتر ڏسڻ ڪان پوءِ ٢ ڪان ٣ جملا صحيح ٻيهڪ جي نشانين جو اِستعمال ڪري لکي ٿو.	٢
٣. چتر ڏسڻ ڪان ڪان پوءِ صرف هڪ صحيح جملو ٻيهڪ جي نشانين جو اِستعمال ڪري لکي ٿو.	١
۴. چتر ڏسڻ ڪان هڪ ٻہ جملو صحيح ٻيهڪ جي نشانين جو اِستعمال ڪري نٿو لکي.	

●●●